

Advokat som varit förordnad som offentligt biträde har, efter det att klienternas ansökan om byte avslagits, förlitat sig på att klienternas ombud tagit över biträdet i ärendet. Prövning av om agerandet är förenligt med god advokatsed.

Ärende upptaget av advokatsamfundets styrelse.

Disciplinnämndens beslut

Disciplinnämnden tilldelar advokat A varning enligt 8 kap. 7 § andra stycket rättegångsbalken.

Bakgrund

Advokatsamfundets tillsynsenhet har tagit del av ett mejl från två av As klienter som skickats till Förvaltningsrätten i X-stad. Förvaltningsrätten har översänt mejlet, med tillhörande handlingar från migrationsmålet, till tillsynsenheten.

Av mejlet framgår sammanfattningsvis följande. De två klienterna sökte asyl i Sverige och fick sitt första avslag i augusti 2024. De överklagade beslutet genom sin advokat A. Under tiden har de försökt byta biträde till en annan advokat vid namn C. Enligt C gick det dock inte att byta advokat.

I november 2024 fick de sitt andra avslag. Domstolen hade skickat beslutet till både A och C, men inte till klienterna. Ingen av advokaterna har skickat beslutet till dem eller kontaktat dem. Advokaterna påstår att ingen av dem är klienternas advokat, varför de

inte informerat dem om avslaget. Klienterna visste inte att beslut hade fattats, och missade sin rätt att överklaga beslutet.

De upptäckte när LMA-korten spärrades och de kontaktade Migrationsverket att de fått sitt andra avslag, och att de hade ett återvändandesamtal inbokat. De hade inte heller fått någon information om återvändandesamtalet.

Till mejlen har bifogats bland annat domstolens beslut om att avslå bytesbegäran och domen.

Advokatens yttrande

A har tillbakavisat anmärkningarna och anfört i huvudsak följande.

Migrationsverket förordnade honom i mars 2024 som offentligt biträde för de två klienterna. Det var formellt två skilda ärenden. Han hade i mars 2024 ett informationsmöte med en av klienterna med hjälp av tolk, och informerade henne om den fortsatta handläggningen hos Migrationsverket samt senare eventuella överklaganden. Vid mötet undertecknade hon en fullmakt, och de kom överens om att den andra klienten, dottern, skulle sköta kontakterna med honom.

Muntliga asylutredningar i båda ärenden, där han medverkade, hölls i slutet av mars 2024. I samband med ett av dessa möten undertecknade den andra klienten också en fullmakt för honom.

I april 2024 ingav han slutliga yttranden i båda ärenden till Migrationsverket. Migrationsverket avvisade genom beslut i slutet av augusti 2024 sökandens ansökningar om asyl samt uppehålls- och arbetstillstånd i båda ärenden.

Han överklagade besluten till migrationsdomstolen i september 2024. Samma dag informerade han dottern om att överklagandena var inskickade. I oktober slutförde han talan i bägge målen.

Senare i oktober fick han en underrättelse från migrationsdomstolen angående en skrivelse från C, där det framgick att klienterna uppgett att de saknade förtroende för honom och att de yrkade på biträdesbyte. Till skrivelsen var en fullmakt för C bifogad.

Fullmakterna såg ut att vara sedvanliga ombudsfullmakter som alltså gav C rätt att som ombud företräda respektive huvudman i målet. Det framgick inte av vare sig fullmakter eller Cs skrivelser till förvaltningsrätten att detta var villkorat av att han förordnas som offentligt biträde.

Migrationsdomstolen avslag begäran om offentligt biträde. Dom i båda målen meddelades i november 2024.

Av domarna framgick att C är ombud för klienterna. Han själv anges felaktigt som både ombud och offentligt biträde. I förvaltningsrättens dagboksblad anges C före honom som ombud för klienterna. Domarna skickades med e-post till både honom och C.

Eftersom båda klienterna, genom C, uppgett att de saknar förtroende för honom samt också gett fullmakt för C att företräda dem så har han utgått från att han fortsättningsvis skulle hålla kontakt med sina huvudmän och med stöd av sina fullmakter även ombesörja överklaganden till Migrationsdomstolen. Han fick aldrig några andra besked från vare sig klienterna eller C.

A har gett in dagboksblad avseende ett av ärendena och fullmakter.

Ärendets handläggning

Advokatsamfundet styrelse beslutade vid sitt sammanträde att ta upp ett disciplinärende mot A. Han bereddes i samband med detta tillfälle till att slutföra sin talan och har därefter uppgett att han inte har något ytterligare att tillägga.

Nämndens bedömning och beslut

Av utredningen i ärendet framgår att As klienter till Migrationsdomstolen inkommit med en begäran om byte av offentligt biträde till annan advokat tillsammans med en fullmakt för den andra advokaten. Begäran om byte avskogs av Migrationsdomstolen och A kvarstod därmed som offentligt biträde för klienterna. Vidare framgår att domen tillställts både A och den andra advokaten men att ingen av dem informerat klienterna om domen, vilket fått till följd att den vunnit laga kraft utan klienternas kännedom.

Därtill framgår av det dagboksblad som getts in att A har bekräftat delgivning av dom, i vart fall såvitt avser ett av ärendena.

Advokat kan ställas inför situationen att han eller hon förordnats för ett offentligt uppdrag, såsom offentligt biträde, och att klienten, efter att en begäran om byte av offentligt biträde avslagits av domstol, gjort tydligt att klienten inte önskar advokatens fortsatta biträde. En klient kan i samband med detta även förbjuda advokaten att vidta åtgärder i ärendet. I praktiken kan det innebära att advokatens ombudsroll upphör samtidigt som det offentliga uppdraget kvarstår. Under sådana förhållanden åligger det advokaten att fortsatt hålla sig uppdaterad i ärendet och göra sig tillgänglig för klienten för det fall advokatens biträde skulle önskas eller behövas för viss åtgärd. Därtill åligger det advokat att tillse att klienten inte oavsiktligt lider en rättsförlust, t.ex. genom att upplysa klienten om en överklagandefrist och erbjuda sitt biträde med överklagande.

A borde efter domstolens avslag på begäran om byte av offentligt biträde ha försäkrat sig om huruvida klienterna önskade hans biträde i den fortsatta processen. Under alla omständigheter har det ålegat A i egenskap av offentligt biträde att försäkra sig om att klienterna tagit del av domen och informerats om möjligheten att överklaga migrationsdomstolens beslut. Genom att inte göra det har han allvarligt åsidosatt god advokatsed.

Nämnden tilldelar därför A varning enligt 8 kap. 7 § andra stycket rättegångsbalken.